

WOORD & DAAD

Uitgave van de Protestantse Gemeente te St.-Oedenrode, Son en Breugel

'Pinksteren (Pentecost)'

Gebbrandschilderd raam in de St. Aloysiuskerk in Somers Town, Londen.

1 juni 2021, 49ste jaargang, nummer 2

Protestantse
Kerk

Een telkens terugkerend hinderlijk lichamelijk ongemak brengt me bij een fysiotherapeut. Het ongemak is hoofdpijn, beginnend in de schouders en vaak veroorzaakt door stress. Soms te verhelpen met een paar paracetamollen, maar vaak blijft het de hele dag hinderlijk aanwezig en daarom zoek ik mijn heil bij iemand die mijn schouders fijn los masseert, maar me ook oefeningen geeft die ik thuis moet doen. De fysiotherapeut betoont zich oprecht geïnteresseerd in mijn werk als geestelijk verzorger en als kerkelijk werker, en ik vertel hem wat ik zoal doe.

“Ook preken?”

- Ja, ook preken.

“Maar die schud je toch zo uit je mouw?”

Ieder z'n vak. Maar een preek schud je niet zo uit je mouw. Net zoals een kok niet een driegangen-sterrenmenu uit haar mouw schudt.

Ik kom niet voor niets op deze vergelijking. Want een kok kookt voor mensen, zij voedt de hongerigen, zij heeft een bepaalde receptuur waar ze zich aan houden maar waar ze ook van kan afwijken. Ze heeft kennis van de ingrediënten, weet wanneer ze welke kan gebruiken en wanneer niet. Ze probeert altijd een sterrenmenu te koken, maar weet ook dat er steevast mensen zijn die - mwah - het niet zo bijzonder vinden. En dan hebben we het nog niet over de kok zelf: houdt ze van stevige smaken of is ze van de details en de presentatie?

Er bestaan diverse boeken over homilietiek - preekkunde of preekkunst. Hoe maak je een preek? En wat is een preek? En dan houdt de vergelijking met koken van een maaltijd al snel op. Want een preek is niet altijd om lekker te smaken. Een preek moet ook schuren, oproepen, aanzetten tot nadenken of tot actie. Een preek moet de bijbel uitleggen, moet bemiddelend zijn tussen God en mens.

Vroeger leerde ik dat in de preek 'Gods woord wordt verkondigd'. Dat is nogal wat. Ik zag de dominee dan ook als een apart soort mens die wist wat God bedoelde, die begreep wat al die moeilijke teksten in de Bijbel betekenden en die ons als toehoorders wekelijks de spiegel van onze eigen zondigheid voorhield. Van de preken en de kerkdiensten werd ik niet blij, en eigenlijk van het geloof ook niet.

Jaren later bezocht ik de Protestantse Kerk in het dorp waar ik woon. En voor het eerst hoorde ik een preek in begrijpelijke taal die aansloot bij mijn eigen ervaring en de vragen stelde die bij mij leefden. Ik vond het een weldaad om in die kerk te zijn, om bezig te zijn met dat wat het dagelijks leven oversteeg.

Het is een flinke klus om een goede preek te maken, zeker voor een beginnende als ik. Je moet rekening houden met de gekozen bijbeltekst, de hoorders (gemeente) en de prediker zelf. De tekst moet voor zover nodig worden uitgelegd zonder dat het te simpel wordt, de prediker moet recht doen aan de bijbeltekst en dus niet zoeken naar een makkelijke interpretatie, en de prediker moet er ook iets van haarzelf in leggen zodat de preek geen lesje wordt. Het is een kunde en een kunst: je moet techniek beheersen en je eigen stijl hebben.

Er valt ontzettend veel te zeggen over het maken van een preek, daarover zijn vele boeken geschreven en heb ik lessen gevolgd. En ik vind het bijzonder om te doen, om me te verdiepen in een Bijbeltekst, die tekst met me mee te dragen, zoeken naar betekenis en hopen op inspiratie. Ik vind het een spannend proces, met een duidelijke deadline (de zondagmorgen) en geen garantie op succes.

Maar ik vraag me wel af waartoe al die preken dienen. Ze maken een belangrijk deel uit van de liturgie in de zondagse kerkdienst. Maar wat doen ze met mensen? Wat doet een preek met u? Vindt u in een preek wat u hoopt te vinden? Mijn vraag komt voort uit de constatering dat er een enorme ontkerkelijking plaatsvindt (al decennia lang) en het is té kort door de bocht want daarvoor zijn vele oorzaken te noemen, maar ik vraag me af in hoeverre de kerkdiensten (en dus de preken) daaraan mede hebben bijgedragen. En de tweede reden dat ik het me afvraag is dat mensen in corona-tijd vooral het koffiedrinken na afloop van de kerkdienst hebben gemist.

Valt daaruit iets te concluderen? Ik weet het niet. Het is een oprechte vraag. Maar ik denk wel dat 'corona' iets heeft blootgelegd waarvan we ons niet altijd bewust waren. Dat we veel behoefte hebben aan samen-zijn en verbinding, misschien meer dan het inhoudelijke van een kerkdienst en preek.

En tegelijk denk ik dat we ons moeten blijven oefenen in het lezen en leren van wat ons als christen inspireert. Omdat we opgewassen moeten zijn tegen wat ons overkomt, en omdat we ons moeten verhouden tot wat er in onze maatschappij gebeurt.

Zoals ik niet alleen een weldadige massage krijg om mijn vastzittende spieren los te krijgen, maar op aanraden van mijn fysiotherapeut ook dagelijks oefeningen moet doen om mijn spieren sterk te maken.

Sterk zijn om met de dagelijkse beslommingen te kunnen omgaan. Misschien is dat ook wel het doel van een preek.

*Petra Zweers,
kerkelijk werker
kerkelijkwerker@pgsintoedenrodesonenbreugel.nl*

Van de redactie

Nummer 2 van de 49ste jaargang van *Woord&Daad* ligt voor u. Met informatie over de voortgang van het fusieproces met Eindhoven-Noord. De heren Jan Haan en Johan Zwart zijn er maar druk mee. Zij - en de andere leden van de kerkenraad - verdienen onze oprechte complimenten! Verder zijn er de gebruikelijke bijdragen van onze trouwe kerkelijk werker Petra, wier taken in Coronatijd er niet makkelijker op zijn geworden.

Ook leverde Chris Mondt zijn vaste column Mondtjesmaat, als altijd weer boeiend! Geurt Baerends schreef over het jubileum van pastor Bakermans van de R.K. Parochie, met wie wij altijd een zo'n fijne 'oecumenische' samenwerking hebben gehad.

Aandacht is er ook voor het aardige boekje 'Luchtfietsen', dat Jacques den Boer samen met zijn broers heeft geschreven. Mederedacteur Piet staat nog een keer stil bij het werk van Barnard, ons allen bekend van de mooie liederen uit ons liedboek.

Op persoonlijke titel uit Arie nog eens zijn zorgen over het voortdurende conflict tussen Israël en de Palestijnen.

In de rubriek 'Het woord is aan...' is deze keer Hans Oosting, een van onze oudste leden, aan het woord. Hij kijkt in een interview terug op ontwikkelingen in onze gemeente, waarin hij en zijn vrouw Len gedurende vele jaren een rol hebben gespeeld. Voor een volgende *Woord&Daad* zoeken we nog een bijdrage van een gemeentelid voor deze rubriek. Wie mogen wij het woord geven? Aarzel niet, want wie weet hoe lang ons blad nog zelfstandig verschijnt...

Veel leesplezier en alvast een goede zomer - liefst met snel verdere Corona-versoepelingen - toegewenst.

AvdH

Verslag van het schriftelijk gehouden gemeenteberaad

De kerkenraad doet in dit artikel verslag van het schriftelijk gehouden gemeenteberaad. Er zal naast dit artikel in Woord&Daad ook een brief met dit verslag naar alle adressen van onze gemeente gestuurd worden. In dit verslag informeren wij u ook over het gebruik van de Knoptoren in de komende jaren.

Op de brief waarin de kerkenraad de gemeenteleden om reacties en visie heeft gevraagd op het voorgenomen besluit tot fusie met de Protestantse Gemeenschap Eindhoven (PGE) hebben we 17 schriftelijke reacties ontvangen. Daarnaast was er een tiental mondelinge reacties.

We geven graag een samenvatting van deze reacties. We kunnen niet op alle details ingaan, we zullen vooral de trends in de reacties vermelden.

Allereerst een opmerking over het aantal gemeenteleden dat gereageerd heeft. Onze gemeente bestaat uit 383 pastorale eenheden en een totaal van 570 leden. Van dit aantal zijn 276 doopleden en 294 belijdende leden. In dit licht bezien is een aantal van 17 reacties wellicht weinig, maar de betekenis hiervan is niet eenvoudig te duiden. De meest positieve duiding zou kunnen zijn dat degenen die niet reageren instemmen met de plannen zoals gepresenteerd. Maar we beperken ons wat de conclusies betreft tot de meningen van degenen die wel gereageerd hebben.

In cijfers uitgedrukt: Van de 17 schriftelijke reacties geven 16 gemeenteleden aan dat er begrip is voor de fusie en dat men zich realiseert dat er weinig of geen andere mogelijkheden zijn. Eén briefschrijver zegt het te betreuren dat er een fusie met de PG Eindhoven wordt aangegaan. Bij een paar brieven was het standpunt aanvankelijk niet helemaal duidelijk. Met deze drie briefschrijvers is contact opgenomen. Uit dit contact bleek:

- Uiting van zorg en pijn over de geaccepteerde noodzaak van de aangekondigde fusie met de PGE.
- Naast een akkoord met de fusie wordt een lans gebroken voor het gebruik van de Knoptoren voor een paar diensten in het jaar.
- Een kritische opmerking omdat het gevoel bestaat dat met tegenwerpen de afgelopen jaren weinig tot niets is gedaan en dat de informatie vaak eenrichtingsverkeer zou zijn geweest. Tevens is er een vraag of andere mogelijkheden zijn onderzocht voor het oplossen van de problemen. (Opmerking kerkenraad: dit is inderdaad het geval).

In woorden samengevat ontlenen we de volgende trends aan alle ingebrachte reacties.

- Er wordt geschreven dat het pijn doet afscheid te nemen van onze zelfstandige gemeenschap. Het is een kleine

en hechte groep mensen die het fijn vindt elkaar zondags (en op andere momenten) te ontmoeten.

- Er is ook teleurstelling bij het afscheid nemen van de Knoptoren en op (langere) termijn van ons kerkgebouw in Son en Breugel. Velen hebben jarenlang hun beste krachten gegeven om een bloeiende gemeenschap rond deze kerken in stand te houden.
- Desondanks wordt het besluit tot fusie als onontkoombaar en juist gezien. En begrijpelijk dat dit besluit op dit moment wordt genomen.
- Er bestaat waardering voor de wijze waarop de kerkenraad de gemeente met regelmaat geïnformeerd heeft in de afgelopen jaren en voor de uitgebreide brief die in het kader van het gemeenteberaad aan de gemeenteleden is gestuurd. Deze waardering bestaat ook voor het vele werk dat als voorbereiding op de fusie tot nu toe is gedaan.
- Verder zijn er vragen over de organisatie die gaat ontstaan en de betrokkenheid van onze gemeenschap in de wijkkerkenraad van de Johannesgemeente en in de PGE.
- Er wordt waardering uitgesproken voor de PGE om de helpende hand uit te steken en zo te voorkomen dat er een protestantse gemeente verdwijnt.
- Ook worden er voorstellen gedaan en consequenties genoemd.

✧ Een aantal mensen betwijfelt of ze (gezien hun leeftijd of woonstand) nog deel gaan nemen aan de bijeenkomsten van de Johannesgemeente.

✧ Waardering voor het instand houden van een vierplek in Son en Breugel gedurende een periode van ongeveer 10 jaar.

✧ Vragen over de Knoptoren en suggesties om toch op beperkte schaal gebruik van de kerk in Sint-Oedenrode te maken. En een voorstel om door te gaan in de Knoptoren en het gebouw in Son te verkopen.

✧ Een oproep om ons (financiële) kapitaal na de fusie te benutten voor onze gemeenschap in Sint-Oedenrode, Son en Breugel.

✧ Een voorstel om kleinschalige bijeenkomsten met onze eigen gemeenteleden te organiseren.

✧ Het verzoek om een goede regeling te maken voor het vervoer naar Eindhoven.

✧ Er worden ideeën gegeven voor het naar elkaar toegroeien van de beide gemeentes.

In informele gesprekken van gemeenteleden met kerkenraadsleden kwamen dezelfde trends naar voren zoals hiervoor beschreven.

Lees verder op pag. 4 ►

Van de Ambtsgroep Beheer

In de KR-vergadering van mei heeft de kerkenraad de jaarcijfers zoals opgesteld door de penningmeester goedgekeurd. Deze goedkeuring kon worden gegeven op grond van de bevindingen van de controlecommissie. Zodra de goedgekeurde cijfers gepubliceerd worden, zullen we dit melden in de Nieuwsbrief. We zorgen ervoor dat u een uittreksel van de jaarcijfers gedurende een paar weken op het publicatiebord in de kerk zult aantreffen. U kunt over de jaarcijfers ook met mij of met de penningmeester in contact treden.

2020 was ook qua financiën een vreemd jaar. Door corona hadden we minder uitgaven en uw bijdragen in totaal zijn op het begrote niveau uitgekomen. Onze dank voor uw trouwe bijdragen.

Johan Zwart

COLOFON

Woord&Daad is een mededelingenblad dat wordt uitgegeven door de Protestantse Gemeente te St.-Oedenrode, Son en Breugel. Verschijnt 4 x per jaar. Oplage 500 ex. Redactie: A. van der Harst, P. Oosting. Opmaak: D. van Hattum. Druk: Drukkerij 'Puntscherp', Eindhoven.

Distributie en bezorgklachten:
Son en Breugel: Dhr. F. Isarin,
tel. 0499-476885
St.-Oedenrode: Mw. G.C. Damen,
tel. 0413-472215

Eerstvolgende verschijningsdata:

31-08-2021

14-12-2021

Kopij inleveren vóór:

18-08-2021

01-12-2021

U gelieve uw kopij **OP TIJD** aan te leveren, bij voorkeur per e-mail sturen naar:
redactiewoordendaad@kpnmail.nl

In voorkomende gevallen kan de redactie een artikel inkorten of niet plaatsen.

► *Vervolg van pag. 3*

Beantwoording van enkele vragen gesteld in reacties tijdens het gemeenteberaad

1. De organisatie na de fusie

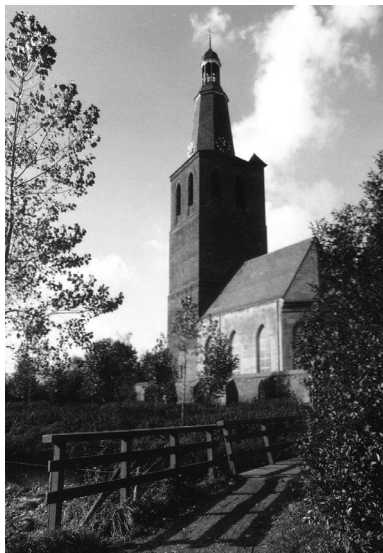
Zoals u begrepen heeft wordt onze kerkgemeenschap bestuurlijk ondergebracht bij de wijkgemeente Johanneskerk.

De Johannesgemeente heeft een wijkkerkenraad waarin twee leden van onze gemeente gaan deelnemen. We streven ernaar dat dit een ouderling en een diaken zullen zijn. De betreffende ouderling is daarnaast gedurende twee jaar aanwezig bij de vergaderingen van de Algemene Kerkenraad (AK). Daarnaast is een lid van onze huidige ambtsgroep Beheer lid van het wijkcollege van kerkrentmeesters van de Johannesgemeente en vertegenwoordigt de vierplek in het stedelijk college van kerkrentmeesters. De organisatie in Eindhoven is zo veel mogelijk op wijkniveau geregeld. Het kerkelijk leven in de wijk wordt bestuurd door de wijkkerkenraad. Er is dus ook een wijkdiaconie, wijkpastoraat en er zijn wijk-kerkrentmeesters (beheer). De diakenen uit OSB (Sint-Oedenrode, Son en Breugel) zijn lid van de wijkdiaconie van de Johannesgemeente en daarmee ook van de stedelijke diaconie, maar zullen nog steeds actief blijven in het lokale diaconaat in OSB. Onze pastorale medewerkers zijn formeel lid van het pastoraat van de Johannesgemeente, maar hun werkterrein is onze vierplek.

Er zijn drie wijkgemeenten: Zuid - de Ontmoetingskerk, Noord - de Johanneskerk en de Kruispuntgemeente - een bovenwijkse gemeenschap die leden heeft vanuit Eindhoven en omliggende dorpen. Daarnaast is er een Algemene Kerkenraad die het algemene beleid en de financiën voor de hele PGE behartigt. De AK is de formele representant van de PGE en is verantwoordelijk voor alle taken die op bovenwijkse niveau spelen: het college van diakenen, het college van kerkrentmeesters, het kerkelijk bureau, het kerkblad Samen, JOP (jeugd) Eindhoven. De AK is samengesteld uit leden van de wijkkerkenraden, het college van diakenen en het college van kerkrentmeesters en er is een vertegenwoordiger namens de predikanten.

De vierplek OSB valt onder de verantwoordelijkheid van de wijkkerkenraad van de Johannesgemeente. Voor het "dagelijkse" werk in OSB wordt een kerkenraadscommissie in het leven geroepen. Deze bestaat uit de beide vertegenwoordigers van OSB in de wijkkerkenraad, een pastorale ouderling en Petra Zweers onze kerkelijk werker. Naast de kerkenraadscommissie zijn er vrijwilligers actief m.b.t. eredienst, een belangrijke taak blijft nog steeds het werven van gastpredikanten. Natuurlijk komt er ook samenwerking op het terrein van de eredienst met de Johannesgemeente. Voor de financiën moet er lokaal beheer zijn. En verder zijn de vrijwilligers nodig die

er nu ook al zijn: voor pastoraat, ondersteuning van het diaconaat, technische mensen en mensen voor de koffie en het optreden als gastheer en gastvrouw. Het mag dan bestuurlijk behapbaar worden, maar er zijn nog steeds mensen nodig die hun energie geven aan het draaiend houden van de vierplek. Mocht het in de komende tijd niet meer lukken vrijwilligers en/of enkele ambtsdragers te vinden, is dit een reden voor het opheffen van de vierplek.

2. De Knoptoren

De kerkenraad heeft de suggestie om de kerk in Son te verkopen en door te gaan in de Knoptoren niet overgenomen. Wellicht een sympathieke gedachte maar de vierplek is meer dan alleen een plek om te vieren. Voor verschillende activiteiten zijn ruimten nodig die de Knoptoren niet kan bieden.

Wat gaat er dan met de Knoptoren gebeuren?

Al enige tijd voert de kerkenraad overleg met de ambtsgroepen eredienst en pastoraat over het gebruik van de Knoptorenkerk. Aanleidingen voor dit overleg zijn het verminderd aantal kerkgangers en de gestage vermindering van inkomsten uit vrijwillige bijdragen. Het benutten van twee gebouwen voor de wekelijkse eredienst is eigenlijk niet langer passend bij onze kleiner wordende gemeente.

De kerkenraad heeft daarom terug gekeken naar de afspraak van 2008 toen we na een zorgvuldig proces van overleg besloten om de Knoptoren over te dragen aan een stichting. Destijds is ook afgesproken dat we het gebouw gedurende een periode van 4 jaar voor ongeveer de helft van onze jaarlijkse kerkdiensten zouden huren. Die 4 jaar zijn inmiddels ruim voorbij.

De kerkenraad realiseert zich dat het stoppen met het houden van kerkdiensten in Sint-Oedenrode opnieuw pijn zal doen maar kijkend naar de toekomst moet deze stap toch gemaakt worden. De ambtsgroep Beheer is in overleg met de stichting om op een passende manier het structureel huren van het gebouw

voor erediensten te beëindigen.

In een aantal reacties gegeven bij het gemeenteberaad over het samengaan met de PG Eindhoven werd gevraagd om contacten met de Knoptoren in stand te houden en toch een aantal diensten per jaar in Sint-Oedenrode te houden. De afspraak die we met de stichting Knoptoren zullen maken is dat we voor de komende jaren de mogelijkheid om diensten te houden in de Goede Week en rond Kerst wensen te behouden. Zo houden we nog binding met het prachtige gebouw waar zoveel herinneringen van onze gemeenteleden liggen.

3. Tot slot

Er zijn verschillende suggesties gegeven die we ons als kerkenraad ter harte zullen nemen:

- een voorstel om kleinschalige bijeenkomsten met onze eigen gemeenteleden te organiseren,
- het verzoek om een goede regeling te maken voor het vervoer naar Eindhoven,
- ideeën voor het naar elkaar toegroeien van de beide gemeentes. Er is inmiddels een groepje uit beide kerken aan de slag gegaan met het bedenken hoe dat naar elkaar toegroeien eruit kan zien. Daarbij zal de gemeente ook ingeschakeld worden, het motto van de groep is, het moet een gezamenlijke trektocht worden en geen vooraf geplande reis.
- De instandhouding van het kerkgebouw in Son en Breugel wordt zeker gesteld voor ongeveer 10 jaar middels het onderhoudsfonds.
- Het gereserveerde geld voor een kleine predikantsplaats zal ingezet worden voor onze kerkelijk werker, zodat we nog jaren dichtbij ondersteuning krijgen bij pastoraat en eredienst. Dit naast de verantwoordelijkheid van het hele pastorale team van de Johannesgemeente voor ook de vierplek in OSB.
- De algemene reserve plus het levend geld worden ingezet voor de activiteiten van de gemeenschap. Daarnaast worden activiteiten ontwikkeld die gericht zijn op het samengaan van beide gemeenschappen OSB en Johanneskerk.
- In het samengaan met de Johannesgemeente reiken wij de criteria aan voor het moment dat de vierplek niet langer meer kan bestaan. We denken hierbij aan criteria op het gebied van bemensing, aantal kerkgangers en financiën.
- Het is goed dat we ons realiseren dat de Eindhovense kerken met hetzelfde verschijnsel worden geconfronteerd als wij: vergrijzing en secularisatie. Overal neemt de menskracht af, maar tegelijkertijd is er op dit moment samen meer potentie aanwezig om te bedenken hoe we ons als kerk van de toekomst kunnen/moeten ontwikkelen. Voor onze kleine groep in OSB was deze opgave te zwaar.

Johan Zwart

Van de kerkelijk werker

Langzamerhand krabbelen we uit het dal dat *corona* heet. Steeds meer mensen, zeker uit onze gemeente, zijn gevaccineerd en lopen daardoor minder risico om zeer ernstig ziek te worden. De overheid versoepelt de maatregelen. Als kerkgemeente hebben we ons solidair willen gedragen met andere organisaties in onze maatschappij die te lijden hadden onder de coronabeperkingen. We willen geen aanstoot geven en daarom

zijn we al sinds medio december niet meer in een kerkdienst bij elkaar geweest. Maar nu beginnen we weer, met inachtneming van de maatregelen en met maximaal dertig personen.

Groep Levensvragen en zingeving

Deze groep is in december gestart maar kon vanwege de coronamaatregelen niet meer bij elkaar komen. Onlangs hebben we een tweede bijeenkomst gehad. Wilt u zich aansluiten, dan bent u hartelijk welkom. Bij genoeg deelnemers maken we een tweede groep. We gaan met elkaar in gesprek over allerlei levensthema's.

Voor informatie of aanmelding: neem met mij contact op.

Koffie-met-elkaar

De nood aan onderling contact is groot. Daarom is er elke *maandagmiddag tussen 14.00 en 15.30 uur* de mogelijkheid om een kop koffie / thee te komen drinken in de hal van de kerk. Het gaat om ontmoeting, en er wordt over van alles en nog wat gesproken.

Aanmelding vooraf is niet nodig.

Vorming & Toerusting

In juni ga ik met de predikanten van Eindhoven van start met een thema en programma. Ik houd u op de hoogte via de wekelijkse nieuwsbrief. Ik hoop dat we het komend jaar wél weer activiteiten kunnen organiseren.

De startzondag is op *12 september 2021*.

Lief en leed

We spreken elkaar wel onderling, maar toch zijn we veel minder dan voorheen op de hoogte van elkaars wel en wee. Om hierin te voorzien, hebben we bedacht om in de vrijdagse nieuwsbrief die u wekelijks digitaal ontvangt, een nieuwe rubriek te starten:

Lief en leed. U kunt daarin melden wat u met ons wilt delen: een verjaardag, jubileum, maar juist ook ziekte, (tijdelijke) verhuizing, zodat we als gemeenteleden met elkaar kunnen meeleven. Wanneer u van een ander iets zou willen melden, moet u dat eerst aan die persoon vragen. We gaan uiteraard voorzichtig met ieders privacy om. Adressen zullen we niet noemen. U kunt mailen naar:

pastoraat@pgsintoedenrodesonenbreugel.nl
of bellen met ondergetekende.

*Petra Zweers,
kerkelijk werker
tel. 0658 774450*

Diaconie

Ruim een jaar leven we nu met het Corona-virus. Dat heeft een behoorlijke impact op ons aller leven maar ook op ons kerkelijk leven. In het begin waren er geen diensten, toen een tijdje diensten met een beperkt aantal aanwezigen, de laatste tijd alleen nog maar diensten die digitaal (via internet en kerkomroep) te volgen waren. Vanaf Pinksteren gaan we weer diensten vieren met een beperkt aantal aanwezigen.

Voor de Diaconie was het ook even schakelen. We collecteerden niet meer fysiek. Vanaf augustus 2020 biedt de diaconie de mogelijkheid om per maand een bedrag over te maken op onze rekening. De bedragen die binnenkomen voor een bepaalde maand worden dan verdeeld over de collectedoelen van die maand. Na een aarzelend begin wordt er nu volop gebruik van gemaakt. Om eerlijk te zijn: het levert mooie bedragen op per maand. De collecte doelen (één per zondag) ontvangen een goede bijdrage om hun werk uit te kunnen voeren. Hierbij ziet u het overzicht van de eerste vier maanden van 2021.

Januari: € 508,33 (Plaatselijk diaconaat, Skin, Voedselbank Best, Missionair Service Centrum Tilburg, Vluchtelingen in de knel)

Februari: € 603,33 (Bangladesh Noodhulp, Nat. Fonds Kinderhulp, Diaconaat Moldavië, Missionair werk ondersteuning pioniersplekken)

Maart: € 528,33 (Libanon Near East School of Theology, Ondersteuning Nederlands Diaconaat, Indonesië, Diaconaal Inloophuis 't Hemeltje)

April: € 662,50 (Amnesty International, Zuid-Afrika/Pretoria, Neupanefonds (St. Michielsgestel), Voedselbank Boxtel, Stg. De Vrolijkheid)

Vanaf Pinksteren zijn er nu weer diensten met aanwezigen, de Diaconie heeft besloten om voorlopig **nog niet** fysiek te gaan collecteren. We blijven nog even op de 'oude voet' doorgaan, dus bedrag per maand op de rekening van de Diaconie. Iedere

zondag is er één collectedoel. De toelichting vindt u in de nieuwsbrief en wordt voorgelezen in de dienst.

Er spelen nog meer zaken rond het collecteren: hebben mensen nog contant geld op zak? Kunnen we dus fysiek blijven collecteren (met collecte zakken)? Zijn er andere mogelijkheden (vb collectebonnen)? Moeten we overgaan op een 'digitale' manier van collecteren? Deze vragen willen we in de komende periode bespreken en we doen dat ook in samenspraak met de Diaconie van de Johanneskerk. We houden u op de hoogte.

Bij de vorige Woord&Daad zat de envelop met de brief van de financiële actie van de Diaconie. De reacties op de brief waren weer hartverwarmend. We hebben veel toezeggingen gekregen voor dit jaar. Met het beoogde bedrag (rond de 12.000 euro) kunnen we veel diaconale doelen ondersteunen. **Heel hartelijk dank voor uw bijdrage.**

Nog even het rekeningnummer van de Diaconie voor de maandelijkse bijdrage:

Rekeningnummer Diaconie: NL45 RABO 0148225721 o.v.v. collectes maand.....

!! Graag wel even vermelden op de overboeking voor welke maand u dit doet. Dit maakt het voor de penningmeester makkelijker om de bedragen op te tellen en te verdelen over de collectedoelen!!

Ambtsgroep Diaconie,

Lieuwe Terpstra, Carla Poot, Henk Eshuis en Jeannet Venekamp

Mondtjesmaat

Waar het visioen ontbreekt, verwildert het volk

Deze zin werd bekend door een boekje van de bekende Duitse theologe Dorothee Sölle, dat geschreven werd in de tijd dat we in de kerk nog met maatschappelijke problemen bezig waren.

Sinds het laatste decennium van de vorige eeuw tot op heden keerden de gelovigen zich naar de binnenkamer. Het gaat steeds meer, net als in de politiek om het individu. "Ik en God", wordt het dan al gauw, al blijft de medemens dankzij de diaconie gelukkig toch nog zichtbaar.

In ieder geval is de focus steeds minder op het Koninkrijk gericht, een aardse samenleving, waarbij gerechtigheid en vrede de kernen zouden zijn.

Tot plotseling onze samenleving en dus ook onze kerken werden overspoeld door het Covid-19 virus. Het is totaal onzichtbaar, maar het heeft een gigantisch bereik en legt heel veel activiteiten voor langere tijd stil! Maar het tastte ook onze levenszekerheid aan. We meenden rustig te kunnen leven in onze welvaart. Het sloeg bij ons allen in! Ieder kent wel slachtoffers in eigen omgeving. Als het hem of haar kan treffen, waarom mij dan niet? Dus moeten er maatregelen genomen worden om besmettingen te voorkomen. Oh, wat waren we opgetogen toen iedereen vanzelfsprekend meewerkte. Stille straten en geen gemor. Allen moesten zich gaan verhouden tot dit onaangename virus en ook de kerken stonden voor het blok. Gelukkig bleek de besmetting steeds meer te verdwijnen en de zomer bracht het goede leven weer dichterbij.

Toen kwam toch de tweede en daarna de derde golf en we merkten tot onze schrik dat het geduld van veel mensen oprakte. In ons eigen land haalde een politieke partij acht zetels door maar te hameren op het gevoel van onvrijheid van het volk. Er zijn ook nog 'Viruswaan' en complotdenkers. Weg was de eensgezindheid. Er ontstond juist veel vijandigheid.

Maar hoe ging dat bij de kerken? In dankbaarheid merk ik op dat de meesten standvastig aan de discipline trouw bleven. Ik weet uit reacties dat het ook voor veel kerkmensen een hard gelag is op zondag niet meer te kunnen zingen en el-

kaar niet meer te kunnen spreken, maar tóch wordt er niet gemord, geklaagd en stiekem vals gespeeld. Neen, men is vindingrijk en men houdt zich geduldig aan de regels! Ik denk niet omdat kerkmensen brave hendrikken of sulletjes zouden zijn, omdat ik uit ervaring weet dat dat niet het geval is. Wat is dan het geheim van deze discipline?

Het geheim ligt in de zondagse kerkgang, in de liturgie. Elk jaar gaat de gemeente de gang van Israël en van Jezus door de woestijn van veertig jaren of dagen. Soms denken mensen: nu alweer die veertig dagen, weer diezelfde teksten, weer de goede week? Maar de liturgie is helder: dat doen we gewoon! Daar wordt het fundament gelegd van het kunnen verduren van de pijnen van het leven, die onvermijdelijk zijn.

Het woord discipline komt van discipel schap, leerling-zijn. Al vierende -horende (Woord) en doende (Tafel) - heeft de kerkmensen in al die vele jaren kennelijk wel wat geleerd! Wat dan? Het dulden, het verduren van de moeilijke dingen. Kerkmensen zijn discipel van een lijdende Messias. Elk jaar gaan wij met hem de tocht door de woestijn van de veertig-dagen. En ook al denken kerkmensen daar verschillend over, toch zien zij zo jaar in jaar uit de nieuwe mens op weg naar de nieuwe aarde. Zó doende zien wij steeds iets meer van *de pelgrimstocht der mensheid*. En die verhalen van Israël uit de Thora en van Jezus in het Evangelie maken duidelijk dat het nieuwe leven niet zomaar komt. Er is de lange duur der dingen en vreugde komt niet vanzelf!

Dorothee Sölle's boekje ontleende haar titel aan Spreuken 29,18. Maar die is de éérste zin van twee. In de Psalmen en Spreuken legt de tweede zin vaak de eerste uit! Wat staat er? "Als er geen visioen is, wordt een gemeenschap teugelloos, bewaakt die het onderricht (er staat Thora!), zalig is hij!" Teugelloosheid, die wij helaas alom zien toenemen, kan alleen worden bedwongen als de geheimen van de Thora, voor ons geïnterpreteerd door onze meester Jezus, worden bewaakt. Dat laatste woord maakt de gelovige strijdvaardig, volhardend en altijd hoopvol! We kunnen en mogen niet om de aarde heen, want dié is van Hém!

Chris Mondt
c.mondt@gmail.com

Palestijnen kunnen niet meer ademen...

"Palestijnen kunnen niet meer ademen" schreef een journalist in een verslag over de recente uitbarstingen tussen Israël en de Gazastrook met raketbeschietingen en bombardementen over en weer. Tientallen doden, honderden gewonden. Gebouwen in puin, vluchtende vrouwen en kinderen. Mannen onder het bloed, rennend met brancards, schreeuwend van woede en wanhoop. Een conflict tussen Israël en Palestina waar geen einde aan lijkt te komen.

Al jarenlang wordt de Palestijnse bevolking geïntimideerd en vernederd door Israëlische soldaten en kolonisten. Vredespo-

Foto bron: Reuters

gingen tussen beide partijen lijden steeds weer schipbreuk. Ondanks protesten uit de hele wereld gaat de regering van Netanyahu al jaren onverdroten door met haar kolonisatiepolitiek: het bouwen van nederzettingen op Palestijns gebied, het verjagen van boeren en hun gezinnen, het verwoesten van hun huizen en onteigening van grondgebied.

Directe aanleiding tot de opnieuw uitgebarsten vijandelijkheden waren provocaties rond Jeruzalem: ontzegging van toegang tot de belangrijke Al-Aqsamoskee en dreigende uitzetting van Palestijnse gezinnen uit een Arabische wijk in Oost-Jeruzalem. De reacties van Hamas uit Gaza zijn verwerpelijk, onverstandig, maar anderzijds begrijpelijk, uit jarenlange frustratie en machteloosheid. De Amerikaanse president Biden keurde de wederzijdse agressie niet goed maar vond dat "Israël toch het recht heeft zich te verdedigen tegen raketaanvallen". Hij gaat daarbij voorbij aan de voortdurende provocaties en het disproporcionele geweld dat tot zoveel burgerslachtoffers heeft geleid. De V.N. en V.S. roepen op tot staking van de vijandelijkheden, maar treden niet op om een werkelijke, permanente vrede tussen beide volken te bewerkstelligen. Ook de houding van de Nederlandse regering, inclusief de christelijke partijen CDA en CU, is halfslachtig. En wat doen wij als Protestantse Kerken in Nederland? Zijn wij voldoende duidelijk in onze afkeuring van Israël's gewelddadige optreden in de Palestijnse gebieden....?

Arie van der Harst

Luchtfietsen

Samen met mijn broers heb ik vele jaren fietstochten gemaakt. We praatten 's avonds over wat we bedoelen met geloven. We besloten om onze kinderen te laten weten hoe wij daarover denken, want dat kwam thuis niet zo vaak aan de orde.

We besloten dat ieder van ons korte stukjes zou schrijven naar eigen keuze. En die stukjes kwamen: 'Over de liefde', 'Omzien', 'Homo's', 'Godsbeelden', 'Kerkdiensten', 'Mozes in problemen', 'De twaalf verkenners', 'Het Museum Godsdiensten', enzovoort. We lazen elkaars stukjes en kwamen op het idee om er een boekje van te maken. We haalden Len Munnik erbij om passende tekeningen te maken. Hij noemde het boekje 'Luchtfietsen'.

Die stukjes gingen vaak over problemen, liefde en hulp. Dat was ook zo bij Mozes die met zijn volk door de woestijn trok. Net zoals hij die in een hete woestijn rondtrok leven wij in een steeds heter wordende wereld. We vroegen aan hem hoe hij met zijn volk in die hitte leefde. Zijn antwoord was: Jullie hebben hetzelfde probleem als mijn volk: zij dansten om hun goud en jullie om je moderne rijkdom.

Mozes stelde ons voor, net als zijn verkenners, om naar andere volken te gaan en van hen te leren: wat zeggen hun goden? Ze zeggen immers hetzelfde als onze God: kijk niet naar jezelf, maar naar anderen.

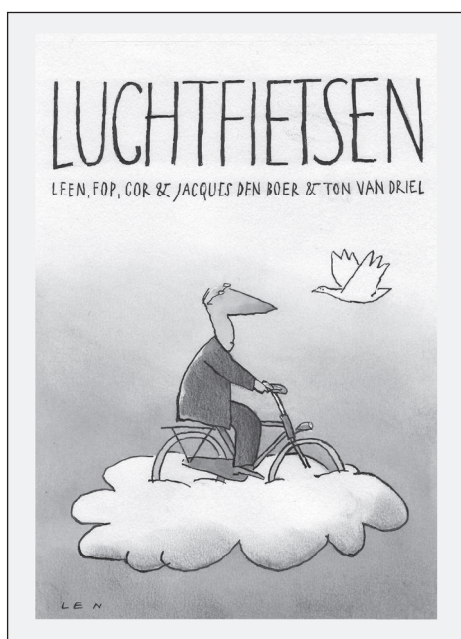
Nu begrijpen we het: we leven met alle volken op één aarde. We moeten leren om te kijken naar anderen en hun problemen. Daarom hebben wij het bestuur van de PKN (Protestantse Kerk Nederland) voorgesteld om het initiatief te nemen samen met alle andere godsdiensten naar het beloofde land te streven. Wij noemden dat 'De Betere Wereld' (DBW).

Het laatste stukje gaat over een droom waarin Mozes als afgevaardigde van DBW uitgenodigd is op de VN-vergadering. Hij krijgt daar het woord en meldt dat alle godsdienstleiders reeds begonnen zijn te werken aan DBW.

Inmiddels is het boekje opgestuurd naar onze familieleden, naar de PKN en een aantal andere kerken in Nederland. Wij hopen op DBW.

*De illustraties zijn van de hand van Len Munnik
De lay-out van het boekje is gemaakt door Dick van Hattum.
Er is nog een aantal boekjes over om weg te geven.*

Jacques den Boer

Een fragment uit het aardige boekje van Jacques en zijn broers willen wij u niet onthouden. Tijdens een fietstocht moet je regelmatig over je schouder omkijken of er wat aan komt, of je veilig kunt afslaan. Dat bracht bij een van hen wat associaties mee: omkijken, omzien, terugkijken etc. Al filosoferend kwam hij op de onderstaande overwegingen. (red.)

'Omzien'

In de eerste Bijbelboeken kom je het achterom kijken nogal eens tegen. Het volk Israël doet dat in hun tocht door de woestijn vaak, omzien naar wat eens beter leek: de zgn. vleespotten in Egypte. Uit onvrede met de bestaande situatie en uit onzekerheid of het beloofde land geen utopie zou zijn. Ook later, in de verhalen van de Richters en de Koningen, als blijkt dat het vertrouwen in God is verdwenen, gaat het volk omzien, zoekend naar andere goden en een 'echte' koning. Dat loopt dan steevast uit op nare gebeurtenissen. Het blijkt een halstarrig volk. Wat staat daar echter steeds weer tegenover? De Eeuwige, de Ander, ziet om naar zijn volk en brengt redding!

OMZIEN NAAR
ELKAAR: DAT ZIJN
DE TIEN WOORDEN
IN ÉÉN REGEL!

In het verhaal van Sodom en Gomorra is het Lot en zijn gezin op de vlucht verboden om achterom te kijken. Lots vrouw, blijkbaar toch nog gehecht aan haar vorige zondige woonplaats, doet dat toch en wordt een zoutpilaar: symbool van voorgoed gefixeerd blijven in het onvruchtbare.

Ook in onze kerk wordt nog vaak vastgehouden aan het 'oude vertrouwde', namelijk dat de Bijbel vol staat met 'Bijbelse geschiedenis' en letterlijk moet worden genomen. Daardoor blijft veel van de inhoud van de Bijbel onbegrepen en blijft de werkelijke betekenis vaak verborgen.

Een heel bijzondere vorm van omzien is omzien naar de ander. Zoals God steeds weer omzag naar zijn van hem afgedwaalde volk. Zoals Jezus omzag naar zieken, armen, tollenaars, de verschoppelingen van de maatschappij in die tijd. En ik? Zie ik de ander? Zie ik naar hem om? Kijk ik wel goed? Wil ik wel kijken, niet alleen dichtbij maar ook ver weg? Kan ik de mentale ommezwaai wel maken die er voor nodig is?

Als ik omzie naar een ander dan zie ik misschien wel kans om te helpen. De Eeuwige, de Ander, roept mij daartoe op. Goddank zijn er wereldwijd ontelbare mensen die naar de ander omzien, gelovigen – in wie en wat dan ook – en ongelovigen. Zij betekenen voor velen dat er kans is op een beter bestaan.

Hoopgevend!

Het woord is aan...

Het woord is deze keer aan **Hans Oosting**, een van de leden van het eerste uur, die onlangs zijn 90ste verjaardag vierde. Een goed moment om hem eens aan het woord te laten. In een leuk gesprek met de redactie haalde hij oude herinneringen op uit zijn ruim zestig(!) jarige lidmaatschap van onze kerk. Samen met zijn in 2017 overleden vrouw Len was (en is) hij een trouw kerkganger en vele jaren ook een actief lid.

Hans is geboren in Zwolle, in een sportief gezin met drie kinderen. Zijn vader had nog gevoetbald met de legendarische Bep Bakhuis. Na een korte periode in Dordrecht ("een prachtstad!"), groeide Hans op in Amsterdam, waar hij als jongen de oorlog (en de hongerwinter van '44) meemaakte. Na de HBS studeerde hij radiotechniek op de toenmalige MTS in Hilversum. Zijn belangstelling voor dit vak ontstond toen hij aan het eind van de oorlog zijn eerste kristalontvangertje bouwde om stiekem naar Radio Oranje te luisteren! Dit was waarschijnlijk de reden dat hij later in onze kerk gevraagd werd om 'achter de knoppen' (later de geluidstudio) te zitten... Ook het Nederlandse leger had hem nodig: tijdens zijn militaire dienst werd hij reserveofficier bij de Verbindings-troepen.

Na zijn diensttijd volgden banen in Zaandam en Amsterdam en kwam hij in 1959 Philips applicatielab gasontladingsbuisen terecht. Inmiddels had hij op de tennisclub in Amsterdam zijn latere echtgenote Len ontmoet en zijn zij in 1957 getrouwd. Hun oudste zoon Wouter werd nog in Amsterdam geboren. In 1959 trokken ze naar het Zuiden en kwamen zij in Son terecht, waar dochter Monique en de later zo tragisch om het leven gekomen Menno werden geboren.

De kerk in Son

Vanaf 1960 zijn Hans en Len actief geweest in de Hervormde Kerk in Son. Het begon al met de inzamelingsactie van oud papier voor de bouw van de kerk aan de Zandstraat. O.l.v. Hans de Pater was toen de actie Twee huizen voor Een Heer, samen met de RK Parochie in Sint-Oedenrode, van start gegaan. Vóór die tijd werden de diensten in Son gehouden in een zaaltje van Café de Zwaan, waar een paar bierkratten als kansel dienden en 's zondagsochtends nog gauw de rommel van de vorige feestavond opgeruimd moest worden. Samen met Gerrit Gerritse werden de opgehaalde kranten tot balen geperst en in de garage van Douwe Smit opgeslagen. Tijdens de werkzaamheden was Hans een keer zoek. Op de kreet "koffie" had hij zich te snel opgericht en in de garage zijn kop gestoten. Ze vonden hem bewusteloos op een stapel papier... Gelukkig is het met Hans goed gekomen, evenals met de nieuwe kerk!

De verbouwing

In 1994 werden er plannen gemaakt voor de renovatie en uitbreiding van het kerkgebouw. Hans werd secretaris van de bouwcommissie (met o.a. Riet den Hoedt, Eek Wiersma en Helen van der Ros). Samen met architect Pieter Swaan maakte hij het bestek en voerde hij de besprekingen met de gemeente voor het verkrijgen van de bouwvergunning. Een hele klus: meer dan 100 verslagen, memo's en brieven heeft hij geschreven. Ook over de voortgang van het grote glas-en-loodraam aan de Boslaan-zijde (waarvoor o.a. echtgenote Len een geslaagde inzamelingsactie georganiseerd had) werd gerapporteerd. Ja, zegt Hans, ik was toen manusje-van-alles: het monteren van meer dan honderd lichtarmaturen, ombouw van de preekstoel, werkzaamheden in de keuken, verbetering van afvoeren, plantenbakken, verlichting van de ronde vergaderzaal en de predikantskamer, en nog heel wat zaken meer. Geert Prummel zorgde voor de bekabeling en de elektronica voor het geluid in de kerk en de lokale omroep. Het resultaat mocht er zijn!

Vrijwilligerswerk

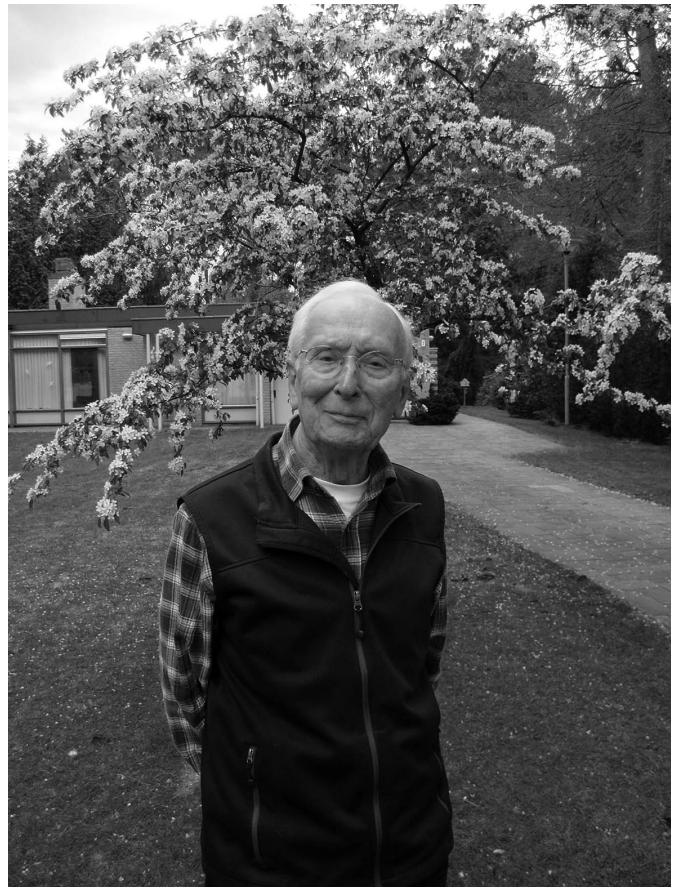
In al die jaren was Hans ook actief als vrijwilliger in de gemeente Son, o.a. in de T.V. Son en Breugel (waar hij tot de betere competitiespelers behoorde), de Golfclub Son, het lokale IVN, de PVGE computerclub, chauffeur bij de buurtbus, het bestuur van de Nutsscholen en zo nog wat zaken. Ook thuis is hij nog steeds actief ondanks wat mankementen die nu eenmaal met de ouderdom gepaard gaan: je ziet hem regelmatig bezig in de tuin of klusjes aan het huis, al laat hij het zwaardere werk nu wel aan een jonger iemand over.

Corona

Gevraagd hoe hij de Corona-tijd heeft ervaren, zegt hij dat de beperkingen hem toch parten spelen. Zeker nu Len er niet meer is, mist hij de sociale contacten, de gemeenschappelijke ontmoetingen, de etentjes enz. Ook mist hij de wettelijke kerkdiensten. Hij volgt trouw de uitzendingen op het internet en heeft veel waardering voor de organisatie ervan. Maar zoals velen van ons voelt hij erg het gebrek aan de persoonlijke contacten, het koffiedrinken na afloop van de dienst en andere gezamenlijke activiteiten. Nu velen van ons zijn gevaccineerd komen er gelukkig meer versoepelingen en zullen de fysieke kerkdiensten weer (beperkt) hervat worden. Hans kijkt er naar uit. En velen met hem...

Hans, bedankt voor je verhaal en je inzet voor onze gemeente. De ouderen onder ons zullen zich veel ervan herinneren, maar het was fijn om toch het een en ander uit de vroegere jaren van jou te mogen horen.

AvdH

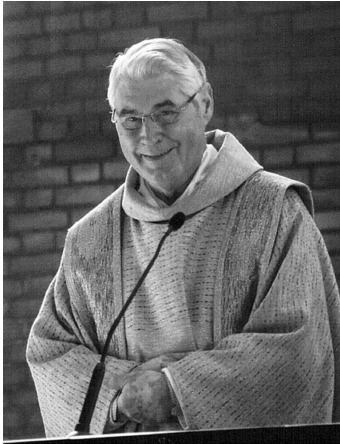

Piet Bakermans 60 jaar priester!

Onze geloofsgemeenschap wil Piet Bakermans graag van harte gelukwensen met zijn priesterjubileum en mij is gevraagd om deze felicitatie te verwoorden.

Toen ik in 1983 in Son en Breugel kwam wonen was Piet de pastoor. Aanvankelijk werd de oecumenische samenwerking van de parochie St.-Petrus' Banden met onze gemeente vooral gedaan door kapelaan van der Meijden. Maar toen die pastoor werd in Velp was het voortaan Piet, met wie wij als protestanten op veel punten samenwerkten.

Er was de OWG, de Oecumenische werkgroep, die een gespreksgroep organiseerde, het initiatief nam voor de jaarlijkse 4 mei herdenking bij het monument aan de Europalaan, de Vredesdienst verzorgde en vooral mensen opriep om nieuwsgierig te worden naar de gedachten en gebruiken bij de ander. Met Pinksteren kwam er een kerkmarkt, waarin allerlei activiteiten van de parochies van Son en Breugel en onze gemeente werden gepresenteerd.

Piet was priester geworden vlak voor het grote Vaticaanse concilie, toen 'aggiornamento' velen in de R.K. kerk hoop gaf op een grote vernieuwing.

In die tijd werd ook onze kerk aan de Zandstraat gebouwd, waarbij Protestanten en Katholieken samen geld inzamelden voor onze kerk en de RK kerk in Eerschot.

Op 31 augustus 1963 werd voor onze kerk de eerste steen gelegd door de toenmalige pastoor van Son.

Er werden oorkonden uitgewisseld door Katholieken en Protestanten, waar wederzijds werd beloofd om de christelijke naastenliefde te stellen boven theologische geschillen.

We zouden gaan samenwerken en streven naar herstel van de eenheid, en daarom werd de protestantse kerk de naam gegeven 'Kerk van de Eenheid in Christus'.

Toen het tij begon te keren en er een restauratie op gang kwam in de leiding van de R.K. kerk bleef Piet Bakermans (overigens net als Arnold Claes, de pastoor van Breugel) meewerken aan gezamenlijke diensten inclusief eucharistie/avondmaal. Alle drie mijn kleinkinderen zijn gedoopt in een oecumenische viering, een in de Petrus' Banden, een in de Genoveva en een in de kerk van de Eenheid in Christus.

We hebben een heleboel van Piet geleerd.

Zo is daar bijvoorbeeld het gebruik van kaarsen op de doorgangsmomenten van het leven, aanvankelijk deden we dat met kaarsen die we van hem hadden gekregen!

Maar er was zoveel meer.

Als protestanten hadden we (en hebben we nog een beetje) de neiging om tamelijk rationeel om te gaan met het geloof.

Kennis ging eigenlijk boven de beleving, in elk geval heel vaak.

Van onze oecumenische partners en vooral van Piet, leerden we dat de kerk er niet is voor alleen de hoogopgeleide denkers, maar juist ook voor de gewone mensen.

Toen onze kerk verbouwd was en heropend werd in 1995 gebeurde dat dan ook met het thema *Een huis voor God en alleman*.

We hadden iets opgestoken!

Bedankt Piet, voor alle collegialiteit en inspiratie, bedankt ook voor je moed, waarmee jij je tot je emeritaat aan toe hebt ingezet voor de christelijke naastenliefde, die alle theologische verschillen ver te boven gaat.

Geurt Baerends

De nieuwe musicus: Paul Weijmans

Het is zondagmorgen. Kaarsje aan, laptop opgestart. De kerkdienst begint. Ik hoor muziek. Piano deze keer en het is anders dan anders. Normaal, in de kerk, is er vooraf zoveel wat mijn aandacht vraagt, dat die muziek niet zo opvalt. Maar nu, thuis luisterend, is het anders. Gezongen wordt er 's zondags niet, maar muziek is er wel, gelukkig. En ook zonder orde van dienst weet ik meestal meteen wie er speelt. Bach op de piano, dat is Hannah; een rustig geliefd lied op het orgel, dat is George; "De vreugde voert ons naar dit huis", dat moet organist Piet zijn en zo zal het vast wel lukken om mij te herkennen als ik piano speel. Wat missen we Kees Veldhoen, met zijn verzorgde orgelspel - nog even en hij durft het weer aan om te komen.

Maar deze keer klinkt de dienst anders. Er is een levendige, krachtige improvisatie op de piano. Een beetje jazzy hier en daar, nu eens verstild, dan weer uitbundig. Bij de liederen tussenspelletjes tussen de coupletten en er wordt duidelijk muzikaal gereageerd op wat er gelezen en verteld wordt. Sfeergevoelig. Dat is Paul Weijmans - en ik mag hem hier voorstellen, na een gesprek bij mij thuis, na de kerkdienst waarin hij speelde.

Paul (68) is al vele jaren één van de musici van de Protestantse Gemeente Nuenen. En daarnaast speelt hij in Geldrop en nu dus ook in Son. Als hij de kerkdienst begeleidt dan gebeurt dat met hart en ziel en met heel veel voorbereiding! Want Paul is niet zo van de noten, maar meer van de inhoud en de sfeer; en muzikaal denkt hij vooral in akkoorden en in lange lijnen. Desnoods wordt de melodie wat aangepast, als dat logisch is voor een zingende gemeente... Weinig gebeurt zomaar, alles heeft een betekenis. Maar dan wel improviserend, want dat is wat hij het liefste doet en het beste kan. In het kleine Van Goghkerkje in Nuenen is hij al jaren een drijvende kracht achter de

maandelijks Taizé-diensten, waar meditatie, vrolijkheid en verstilling elkaar (ook muzikaal) afwisselen. Hopelijk snel weer 'live', maar voorlopig nog even digitaal.

Paul begon zijn leven en zijn muziek in Amsterdam. Al snel buitelen in ons gesprek de gedeelde herinneringen over elkaar. Hoe in de jaren 60 en 70 het scholieren-werk in de kerk bloeide. De jonge Louis van Dijk begeleidde daar de kerkdiensten. Onvergetelijk. De jongens en meiden hingen met de benen buiten om dit mee te maken en om van de jonge dominees als Karel Deurloo en Nico Bouhuijs verhalen te horen die ze hun hele leven niet meer zouden vergeten. Voor Paul bleef Louis altijd een voorbeeld, maar ook andere jazz-grootheden die het klassieke niet schuwden, zoals Keith Jarrett. Hij ging zelf muziek componeren voor de teksten van Huub Oosterhuis, die toen nog alleen op de muziek van Vaderlandse Liederen werden gezongen.

Maar de basis van geloof en muziek was gelegd op de orgelbank van het orgel van de Parkkerk, tussen Vondelpark en Overtoom (waar nu het Orgelpark gevestigd is). Daar was zijn vader organist. Paul bleef de piano trouw, maar het orgel heeft nog altijd zijn warme belangstelling.

Natuurlijk is hij meer dan musicus. Hij studeerde af als chemicus en werkte als veiligheidskundige bij Philips Research en de TU/e. De laatste jaren was hij inval-docent natuurkunde en ook nog enige tijd wethouder voor de SP in Nuenen.

En nu is Paul Weijmans dan af en toe ook pianist in de kerkdienst in Son en Sint-Oedenrode. Dienstbaar en eigenzinnig en zoekend naar de juiste sfeer.

Dirk Strasser

Willem Barnard, nogmaals

In een vorig nummer van Woord&Daad (W&D, 2020, #3) maakte ik melding van het plan van uitgeverij Skandalon voor een luxe uitgave van alle liederen van Willem Barnard inclusief een theologische toelichting in een driedelige set. Belangstellenden konden dit project sponsoren.

Niet alleen heb ik daaraan meegedaan, maar ik ben ook ingegaan op het verzoek van Skandalon om mijn motivatie om het project te steunen te verwoorden.

Wat heb ik toch met (de liederen van) Willem Barnard? Het resultaat vind je in bijgaande 'herinnering'.

Ter toelichting: 'Op een Stoel Staan' (3 delen) is een 'zondagboek', dat commentaar geeft op de liturgische lezingen van de zondagen van het kerkelijk jaar.

In latere jaren verscheen overigens van Willem Barnard 'De Stille Omgang', een commentaar op het vroegmiddeleeuwse *dagelijkse* Bijbelse leesrooster. Het is een van de mij meest dierbare boeken, nee, niet op mijn boekenplank. Want het ligt al decennia op het tafeltje naast mijn stoel. Ik heb iets met Barnard; Barnard doet iets met mij...

Een paar jaar geleden slaagde ik er nog in een exemplaar van 'De Stille Omgang' voor mijn schoonzoon Wiek te bemachtigen. Aanbevolen...

Piet H. O.

De Lieder van Willem Barnard; Een mens te zijn op aarde, een mens in wind en vuur.

In de zeventiger jaren van de vorige eeuw werd ik jeugdouderling van de Protestantse Gemeente van Son en Breugel en Sint-Oedenrode. Eén van de taken van de jeugdouderling was het organiseren van en 'voorgaan' in 'kindernevendiensten', voor jongeren van 12 tot 18 jaar. De 'voorgangers' kregen 'instructie' van onze predikant Ds. Hans de Pater. Hij zou één van mijn meest dierbare vrienden worden.

Met alle hem ten dienste staande middelen liet Hans ons kennis maken met de 'Bijbelse Theologie' van de 'Amsterdamse School'. Regelmatige gast op de Leerhuizen van Hans was ds. Kleijs Kroon uit Amsterdam, die dan bij Hans en echtgenote Fiet bleef overnachten. Dat je niet kunt 'overnachten' zonder een slaapmutsje, en dat is voor een calvinist synoniem met jeneverdje, graag liet ik me op zo'n avond uitnodigen om dat te bevestigen.

Ik zei het al, Hans zou één van mijn dierbaarste vrienden worden...

Ook als ik geen 'ouderling van dienst' was, ging ik na een kerkdienst met Hans, met hem een sigaretje roken in de consistorie; steevast wuifde hij mijn enthousiasme over zijn preek weg met een verwijzing naar de drie delen 'Op een Stoel Staan' van Willem Barnard. Die stonden ook bij mij op de plank, dus ik wist waar hij het over had. En ook ik las erin, als ik de kindernevendienst moest leiden. Ook voor mij waren ze de bron geworden van mijn 'leven in het kerkelijk jaar'.

In zo'n nevendienst werd ook 'gezongen', en het moest al gek gaan als er niet een paar liederen van Willem Barnard in de 'liturgie' stonden...

Hoe dat 'zingen' ging, wil mij na 50 jaar niet goed meer voor de geest komen.

In zo'n nevendienst kwamen vaak maar 5 à 10 kinderen; ze kenden geen 'liederen', een enkeling kon noten lezen (elk had een liedbundel), er was geen instrument om te begeleiden...

Het kan haast niet anders, die liederen van Barnard, ze waren me uit het hart gegrepen, ze grepen mij bij de strot, ik moet het niet gemerkt hebben, ik heb ze waarschijnlijk in m'n een-tje 'gezongen'...

Soms kom ik in ons dorp nog wel eens iemand tegen die het moet hebben meegemaakt. Ik moet ik het toch eens navragen...

Wat geen vraag meer is, nu ik dit alles opschrijf, dat is waar dat brok in mijn keel vandaan komt, ook al is het 'jezus-gelalte' soms wat hoog, iedere keer weer als we in onze dienst een lied van Barnard zingen...

Wat ook geen vraag meer is, ik ben organist in onze gemeente, dat is waarom ik altijd weer met veel plezier een lied van Barnard begeleid.

Een paar keer had ik het voorrecht hem mee te mogen maken. Willem Barnard..., zelf 'een mens in wind en vuur'...

Piet H. Oosting

Een mens te zijn op aarde (Lied 538 vers 2)

*Een mens te zijn op aarde
in deze wereldtijd,
is komen uit het water
en staan in de woestijn,
geen god onder de goden,
geen engel en geen dier,
een levende, een dode,
een mens in wind en vuur.*

Corona drempels...?

Eerste dienst met publiek op pinksterzondag!

Dag lieve Wim...

Ongeveer twee jaar na zijn vrouw Sia, overleed op 13 april jl. ons vroegere gemeentelid Wim Markvoort. Ze woonden al ca. 20 jaar in Vorden en de laatste twee jaar in Doetinchem. Wim was een bedrijvige man, en dus ook 'actief' in onze gemeente. Hij was voorzitter van 'Vorming en Toerusting', een tijdje waarnemend voorzitter van de kerkenraad, en maakte deel uit van de redactie van Woord&Daad, dat toen nog samen met de R.K. parochie werd uitgegeven.

Zelf heb ik Wim op twee manieren beter leren kennen. Allereerst zaten we samen in de beroepingscommissie, wier werk zou leiden tot de komst van Geurt Baerends. Daarnaast vormden Wim en Sia, Jan Rattink en Connie Riemslog (die vijf dagen vóór Wim overleed), An van Limpt (overleden in 1996) en Herma en ik vanaf 1991 ruim zes jaar een zogenaamd 'eet-leerhuisje'.

Wat een 'eet-leerhuisje' was, wist ik in 1991 ook nog maar net; ik had het eind 1990 gedroomd. Het was een groep van zeg maar zeven personen, alleenstaand, of een echtpaar met de evt. kinderen niet meer inwonend, die de sleur van de dagelijkse maaltijd wekelijks (!) wilden onderbreken om samen te eten en na afloop een uurtje te 'leren'. 'Leren' hield in een theologisch georiënteerd boek lezen. Die droom had ik al enige malen aan anderen verteld. Voor de zoveelste maal aan Wim en Sia, toen wij op een zondagmorgen bij hen op de koffie waren, voor het eerst na hun vierjarig verblijf in Wenen. Bij Wim blijft zoiets niet zonder gevolgen. Hij veert overeind! "Geweldig idee!! Meteen in Woord&Daad zetten!!". En dat deed ik; februari 1991 begonnen 28 mensen met vier eet-leerhuisjes...

Onze groep bleef verreweg het langst actief; vooral door een ijzeren discipline: 18.00 u eten op tafel, 18.30 u einde maaltijd en begin van een uur 'leren', 19.30 u einde, iedereen naar eigen huis, gastheer/vrouw doen de afwas. An kreeg bij de afwas altijd hulp... Alle zeven mensen kookten om beurten, maar ik meen me te herinneren dat Wim meestal voor Sia 'inviel'. Hij was gek op koken. Herma en ik keken naar de livestream van zijn afscheid op 21 april jl. Daar werd o.a. gememoreerd, dat Wim in de familie altijd voor het kerstdiner zorgde; zeven gangen was geen uitzondering.

Het is alweer een paar jaar geleden, dat Herma en ik Wim en Sia in Vorden bezochten. Sia was gekluisterd aan haar stoel; Wim, bij wie Alzheimer was geconstateerd, zorgde op haar aanwijzingen voor koekjes bij de koffie...

Piet H. Oosting

Kerkdiensten

06 juni	10.00 uur:	Mw. ds. W. van Seventer
13 juni	10.00 uur:	Mw. C. Pumplun
20 juni	10.00 uur:	Mw. P. Zweers
27 juni	10.00 uur:	Mw. J. Nieuwenhuizen
04 juli	10.00 uur:	Mw. P. Zweers
11 juli	10.00 uur:	Ds. G. Baerends
18 juli	10.00 uur:	Mw. J. Nieuwenhuizen
25 juli	10.00 uur:	Ds. G. Baerends
01 augustus	10.00 uur:	Ds. G. Baerends
08 augustus	10.00 uur:	Ds. R. Wijkhuizen
15 augustus	10.00 uur:	Ds. G. Baerends
22 augustus	10.00 uur:	Mw. J. Nieuwenhuizen
29 augustus	10.00 uur:	Ds. G. Baerends
05 september	10.00 uur:	Ds. M.J. Op den Brouw
12 september	10.00 uur:	Mw. P. Zweers, Startzondag

Aan bovenstaande kerkdiensten kunnen max. 30 personen deelnemen. U kunt zich opgeven voor 6 en 13 juni bij Albert Vink: tel. 06 23956520 of e-mail: scribaat@pgsintoedenrodesonenbreugel.nl Voor de kerkdiensten vanaf 20 juni kunt u zich opgeven bij Nel van der Schouw, tel. 0413-477914 of e-mail: nelvanderschouw@kpnmail.nl

N.B.

Houdt u ook de Nieuwsbrief in de gaten voor eventuele wijzigingen.

Koffie op maandagmiddagen

Gelegenheid tot ontmoeting tussen 14.00 en 15.30 uur in de hal van de kerk.

Aanmelden is niet nodig.

Familieberichten

OVERLEDEN

29 maart: Mw B. van der Horst-de Penning, 91 jaar, Ganzebloemlaan 7, 5691 WP Son en Breugel

Laten wij meeleven met de nabestaanden en hen dragen in onze gebeden.

BEDANKT

Beste leden van de Protestantse Gemeente Sint-Oedenrode, Son en Breugel.

Ter gelegenheid van mijn negentigste verjaardag bracht Joukje Elzinga mij namens u allen een buitengewoon fraai bouquet. Hartelijk dank daarvoor!

Hans Oosting

Blij verrast was ik met de prachtige bloemen die ik i.v.m. mijn 90ste verjaardag in maart van de kerkengemeenschap via Mw. Carla Poot mocht ontvangen. Allen hartelijk dank.

Teun Kamsteeg

UITZENDING DIENSTEN VIA INTERNET

Diensten in Son worden uitgezonden via het Internet: www.kerkomroep.nl en kunnen desgewenst ook later worden beluisterd

Wegwijzer

KERKGEBOUWEN

Kerk van de Eenheid in Christus, Zandstraat 26, Son, tel. 0499-477757.
Beheerder: dhr. P. Greijdanus, tel. 06-18625439.
Knoptorenkerk, Kerkdijk 8, St.-Oedenrode, tel. 0413-479067.
Contactpersoon voor gebruik of verhuur: dhr. P. de Koning,
Stichting 'Knoptorenkerk', tel. 06-23916912.

KERKELIJK WERKER

Mw. P. Zweers,
tel. 06 587 744 50
e-mail: kerkelijkwerker@pgsintoedenrodesonenbreugel.nl
Werkdagen: maandag, dinsdag en woensdag.

COÖRDINATOR KERKDIENTEN

Mw. R. van der Lugt, tel. 0499-474227, e-mail: lugt.kerk@kpnmail.nl

KERKELIJK BUREAU

Postadres: Postbus 197, 5690 AD Son.
Het kerkelijk bureau is gevestigd in de kerk aan de Zandstraat in Son en is iedere donderdag geopend van 09.00-11.00 uur.

KERKENRAAD

Scriba: dhr. A. F. Vink,
tel. 06 239 565 20, e-mail: scribaat@pgsintoedenrodesonenbreugel.nl

AMBTSGROEP BEHEER

Secretariaat: Postbus 197, 5690 AD Son.

- De kerkelijke bijdragen kunnen worden overgemaakt naar bankrekening NL78 ABNA 0482 3701 65 t.n.v. de Protestantse Gemeente te St.-Oedenrode, Son en Breugel.
- Rekeningen kunnen worden gestuurd naar de penningmeester via het kerkelijk bureau.
- Wijzigingen in persoonsgegevens in verband met geboorte, huwelijk, overlijden of verhuizing s.v.p. doorgeven aan de ledenadministratie via het kerkelijk bureau. Een geboortekaartje of verhuisbericht is voldoende.

DIACONIE

Secretariaat: Postbus 197, 5690 AD Son.
Bankrekening: NL45 RABO 0148 2257 21 t.n.v. Diaconie van de Protestantse Gemeente, St.-Oedenrode, Son en Breugel.

Werkgroep Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking (ZWO)
Bankrekening: NL45 RABO 0148 2257 21 o.v.v. Werkgroep ZWO te Son.

FAMILIEBERICHTEN

Voor plaatsing in dit blad op te geven aan dhr. T. Waanders, Hoogenberg 5, 5691 DN Son, tel. 0499-472721, of door toezending van geboortekaartje, huwelijksaankondiging of rouwannonce.

HULPGROEP 'OMMEKAAR' ST.-OEDENRODE

Verricht hand- en spandiensten. Telefonisch te bereiken:
maandag van 09.30-10.30 uur, tel. 0413-472066 (b.g.g. 0413-474765) en
donderdag van 12.30-13.30 uur, tel. 0413-474765 (b.g.g. 0413-472066).

WEBSITE GEMEENTE

www.pgsintoedenrodesonenbreugel.nl

INTERKERKELIJK DIACONAAL OVERLEG

Mw. Chr. Drubbel, e-mail: christiannedrubbel@gmail.com

VRIJWILLIGERSSTEUNPUNT

Bereikbaar via het CMD, Europalaan 2, 5691 EN Son en Breugel, op werkdagen van 9.00-13.00 uur (telefonisch bereikbaar tot 17.00 uur, tel. 0499-491470).
Of via e-mail: vrijwilligerssteunpunt@levgroep.nl

ARM-IN-ARM GROEP

Mw. D. van den Nieuwenhuijzen, tel. 0499-475697.